metropool
regioamsterdam

memo

Aan	Deelnemers van de MRA
Kopie aan	Bestuurlijke Transitiecommissie MRA
Van	Ambtelijk Transitieteam MRA, contactinfo: Remco Rienties r.rienties@metropoolregioamsterdam.nl / 06 -20002447
Onderwerp	Plan van Aanpak verdere uitwerking versterking MRA Samenwerking
Datum	13 januari 2020

Inhoudsopgave

1. **Opdracht en organisatie**
2. **Het waarom van de MRA**
3. **Drie prioriteiten**
4. **MRA Governance**
5. **Vastleggen van de Samenwerkingsafspraken**
6. **Proces**

Strawinskylaan 1779 (WTC, I-toren)
1077 XX Amsterdam

info@metropoolregioamsterdam.nl
www.metropoolregioamsterdam.nl

1. Opdracht en organisatie

In de extra Regiegroep van 10 december is afgesproken om een bestuurlijke transitiecommissie in te richten, die als opdracht meekrijgt om tot voorstellen te komen voor een viertal producten:

1. Een visie voor de MRA
2. De selectie van drie prioriteiten
3. Een nieuwe governance voor de MRA
4. Het vastleggen van de afspraken over de samenwerking

Deze producten zijn eerder afgesproken in het Routeplan dat in de Regiegroep van oktober 2019 is vastgesteld, als uitwerking van de evaluatie.

De transitiecommissie bestaat uit Femke Halsema, Arthur van Dijk, Leen Verbeek, Thijs Kroese, Gerard Kuipers en Franc Weerwind.

Zij worden ondersteund door een ambtelijk transitieteam, bestaande uit Emiel Reiding, Remco Rienties, Martin Bekker, Marijke Rombouts en Mark Intres.

In de Regiegroep is daarnaast afgesproken dat de transitiecommissie begin januari een notitie naar de Regiegroep zou verzenden, met daarin meer duidelijkheid over de voorgestelde aanpak en de planning. Dit plan van aanpak geeft hier invulling aan.

2. Het waarom van de MRA

Alsnog een visie?

In de Regiegroep van oktober 2019 is afgesproken dat we een visie gaan maken. In het routeplan is dit benoemd als het gezamenlijk ontwikkelen van een position paper die verbindend is, onze gezamenlijke identiteit benoemd, en die ook inhoudelijk strategisch van aard is. Volgens het routeplan moet de visie antwoord geven op vier hoofdvragen: welke ontwikkelingen, kansen en bedreigingen komen op ons af? Wat zijn onze sterktes en zwaktes? Wie of wat willen we zijn als MRA? Wat wordt dan onze strategie voor de komende jaren? De meeste van deze vragen zijn echter inmiddels beantwoord in andere al lopende trajecten. Bijvoorbeeld in de Verstedelijkingsstrategie is heel goed inzichtelijk gemaakt welke ontwikkelingen op ons afkomen, welke kansen en bedreigingen daarbij op ons afkomen, en wat onze sterktes en zwaktes zijn. Ook wordt hierin letterlijk gewerkt aan onze strategie voor de komende jaren. Bovendien is aan ons met het advies van Ben Verwaayen een duidelijke richting meegegeven. De bestuurlijke transitiecommissie stelt daarom voor om nu niet aan een brede visie te werken, maar om te komen tot een gedragen tekst die kan dienen als een inleiding bij de notitie over de prioriteiten en de nieuwe governance. Het moet een verbindende tekst worden, waarin de deelnemers zichzelf herkennen, en duidelijk wordt waarom we nu onze samenwerking aan het versterken zijn.

Wat komt er dan in deze tekst?

De transitiecommissie ziet een soort van 'mission statement' voor zich, van maximaal 1 A4'tje, waarin ook aandacht wordt besteed aan de cultuur van samenwerken in de MRA. Wie zijn we als MRA, en wat willen we zijn? En wat is dan de relatie met de stappen die we nu zetten om de samenwerking te versterken.

3. Drie prioriteiten

Waarom drie prioriteiten?

Uit het advies van Ben Verwaayen is naar voren gekomen dat het wenselijk en belangrijk is om snel met drie prioriteiten te komen. Deze prioriteiten zijn inhoudelijke onderwerpen waar we als MRA op willen excelleren, en waar we ons internationaal mee onderscheiden en willen profileren. Het zijn bovendien onderwerpen waarmee we als regio ook de propositie van heel Nederland willen versterken. Het zijn onderwerpen waar de komende jaren de bestuurlijke focus op ligt, waar extra inzet op wordt gepleegd en waar we als samenwerkende partners in de MRA een gedeelde ambitie hebben om successen te behalen. Daarnaast geven we ook uitvoering aan de uitvoeringslijnen die we gezamenlijk in de MRA Agende hebben vastgesteld.

Kaders voor de prioriteiten

Bij de uitvraag onder de deelnemers van de Regiegroep zijn een aantal punten meegegeven om te bevorderen dat de input die verkregen wordt van vergelijkbare orde is. Deze punten zijn afkomstig uit de discussie in de Regiegroep van 10 december, het advies van Verwaayen en eerdere gesprekken met leden van de (nu voormalige) bestuurlijke werkgroep governance.

Deze punten vormen ook het kader voor de prioriteiten:

- de prioriteiten vergroten het onderscheidend vermogen van de MRA ten op zichte van anderen (nationale en internationale regio's)
- de prioriteiten hebben impact
- de prioriteiten stralen ambitie uit
- de prioriteiten zijn concreet, en op korte termijn realiseerbaar (succes opleveren!), het liefst zijn zij ook vertaalbaar in kwantitatieve doelen
- de prioriteiten geven invulling aan / sluiten aan bij de overkoepelende MRA ambitie dat we werken aan een internationale topregio met een hoge leefkwaliteit voor onze inwoners, door te investeren in een toekomstbestendige en evenwichtige metropool

De drie prioriteiten geven bestuurlijke focus. Dat betekent niet dat er verder niets gebeurt in de MRA-samenwerking: veel van de lopende projecten en activiteiten (uit bijvoorbeeld de recent vastgestelde MRA Agenda) kunnen gewoon doorlopen, die vereisen niet continu bestuurlijke inzet (anders dan die van de bestuurlijke trekkers of alleen in een PHO of platform-overleg). De prioriteiten worden primair besproken in het Bestuur en eventueel de Algemene Vergadering.

4. MRA Governance

Principes voor de MRA-samenwerking

Uit het traject van Ben Verwaayen is ook een voorstel naar voren gekomen voor een nieuwe governance voor de MRA. Dit voorstel is heel duidelijk op de hoofdlijn, maar vraagt nog wel om nadere uitwerking, bijvoorbeeld op de betrokkenheid van portefeuillehouders en de Raden en Staten. Alvorens die uitwerking te starten, is het wenselijk om tot een aantal gedeelde principes te komen, waarop het ontwerp gebaseerd kan worden, en in de toekomst kan worden teruggevallen in geval van nieuwe governance vraagstukken. Het voorstel voor de principes voor de MRA-samenwerking is als volgt:

- De inhoud staat voorop. De MRA-samenwerking is er een vanuit de inhoud, en het behalen van resultaten op die inhoud is het doel van onze samenwerking. **Vorm (governance) volgt inhoud.** In de nieuwe governance moet dan ook goed aandacht zijn voor de rol van de wethouders & gedeputeerden, en de plek die de platforms krijgen;
- Juist omdat de MRA geen formele regeling kent, is **draagvlak** onder de deelnemers en aandacht voor **democratische legitimiteit** (het goed betrekken van Raden en Staten) belangrijk. Cruciale besluiten, die gaan over de kaders waarbinnen we in de MRA met elkaar samenwerken, kunnen alleen door de democratische organen worden genomen. Op andere besluiten is altijd ruimte voor zwaarwegende bezwaren. We benutten daarvoor digitale mogelijkheden, zodat tijdig aan de bel kan worden getrokken. En we benutten de samenwerking in deelregio's, waarin als vanzelf over de grenzen van de eigen gemeente wordt heen gekeken. Daadkracht betekent soms echter ook dat niet met elk bezwaar rekening kan worden gehouden. Als de gemaakte afweging maar expliciet en navolgbaar is;
- We maken zichtbaar wat we doen en zijn **transparant en communiceren helder** (zowel op inhoud als op proces) over aanpak, voortgang en resultaten. We formuleren daarbij duidelijke doelen. Agenda's, stukken en verslagen van alle bestuurlijke gremia worden openbaar via de MRA-website, vergelijkbaar op de wijze van de Vervoerregio Amsterdam. Dit is van belang naar binnen, zodat iedereen weet waartoe de samenwerking dient. De communicatie heeft ook een belangrijk extern doel. De MRA is **naar buiten gericht**. Een duidelijk profiel, herkenbaarheid en zichtbaarheid nationaal, Europees en mondiaal zijn cruciaal voor het bevorderen van onze concurrentiepositie.

- Voor de MRA-platforms en eventuele portefeuillehouders-overleggen wordt gewerkt met **deelregionale vertegenwoordiging,** waarbij 1 of 2 gemeenten uit elke deelregio de overige gemeenten uit de deelregio vertegenwoordigen. Het is aan de deelregio's zelf om te bepalen welke gemeente een bestuurder afvaardigt. De **centrumgemeenten** in de deelregio's spelen een stevige rol in de deelregionale samenwerking.
- Wat goed is voor de regio, is ook goed voor delen van de regio. En wat goed is voor delen van de regio, is ook goed voor de regio. We denken in **regionaal rendement** (*what's in it for us* inplaats van *what's in it for me*)
- **Heldere afspraken over functies en onderlinge verhoudingen** tussen de verschillende gremia, zodat iedereen weet wie waar over gaat en wat van welk overleg verwacht mag worden.
- Niet alles hoeft met iedereen. Niet alle opgaven lenen zich voor het schaalniveau van de MRA. Op basis van de opgave en de belangen van de deelnemers kijken we naar het **passende schaalniveau,** en werken we soms met *coalitions of the willing*.
- De MRA is er voor de **inwoners** en de **bedrijven**. Zichtbaarheid en bekendheid van de MRA naar inwoners is om die reden van groot belang. Dit verstevigt ook de band met individuele Raden en Staten. Het samenwerken met bedrijven en kennisinstellingen in de *triple helix* vraagt gezien het diverse en brede economische profiel van de MRA nog meer aandacht dan tot op heden.

Strawinskylaan 1779 (WTC, I-toren)
1077 XX Amsterdam

info@metropoolregioamsterdam.nl
www.metropoolregioamsterdam.nl

5. Samenwerkingsafspraken

Compacte afspraken

De huidige samenwerkingsafspraken zijn vastgelegd in een door alle deelnemers ondertekend convenant. Dit is belangrijk als gemeenschappelijk kader om op terug te vallen. Het geeft alle deelnemers houvast, en helpt om elkaar aan te spreken waar nodig.
Nu de governance gaat wijzigen ligt het in de lijn der verwachting dat ook de afspraken die we hebben gemaakt over de manier waarop we met elkaar samenwerken gaan wijzigen. In welke vorm die afspraken zullen worden vastgelegd staat nog open. Het huidige Convenant is uitgebreid, en toch op een aantal punten onduidelijk of onvolledig. Het streven is om nu te komen tot een set van Samenwerkingsafspraken die zich laat vangen in een beknopter en meer overzichtelijk document, maar die toch nergens ruimte voor onwenselijke interpretatie laat. De afspraken zullen glashelder worden geformuleerd, zodat eenieder weet wat zij/hij mag verwachten van de samenwerking, van elkaar en van zichzelf.

6. Proces

Ben Verwaayen beveelt in zijn advies aan de transitie naar de nieuwe governance en prioriteiten in twee maanden te voltooien. Dat is erg ambitieus, sterker nog: te ambitieus. Keuzes hierover zijn immers pas voltooid als deze democratisch zijn gelegitimeerd. Dat binnen twee maanden plannen is niet realistisch.
De inzet van de bestuurlijke transitiecommissie is om in de Regiegroep van 17 februari een voorstel neer te leggen, dat na bestuurlijke bespreking en eventueel noodzakelijke bijstelling kan worden ingebracht bij Raden en Staten. Na consultatie kunnen vervolgens de samenwerkingsafspraken worden geformuleerd, die voor de zomer (dus uiterlijk 21 juni 2021), na een tweede consultatie van Raden en Staten, worden ondertekend.
De transitiecommissie hecht er ook waarde aan om de triple helix partners goed te betrekken bij de prioriteiten die we gaan stellen en de keuzes die we maken in de governance. Daarom zal in de consultatie fase van het proces ook actief de verbinding worden gelegd met bedrijven en kennisinstellingen. Hiertoe wordt ook de Amsterdam Economic Board betrokken.

De processtappen zijn:

1) De bestuurlijke transitiecommissie stelt een document op met de inleiding op de de prioriteiten en een voorstel voor de nieuwe governance
2) In de bijeenkomsten van de transitiecommissie op (in elk geval) 11 januari en 18 januari wordt deze notitie besproken
3) Op basis van de bespreking in de transitiecommissie worden de voorstellen verder uitgewerkt en aangescherpt.
4) Er zal vanuit de transitiecommissie in week 3 van januari een informerende brief worden verzonden naar alle MRA-deelnemers en hun Raden- en Staten, waarmee de ontvangers actief worden geinformeerd over het proces om de samenwerking verder te versterken.
5) Eind januari voert een delegatie van de transitiecommissie een verkennend gesprek over de governance met de voorzitters van de Platforms en de Portefeuillehouderoverleggen
6) Op 3 februari worden de voorstellen verzonden naar de Regiegroep
7) Op 17 februari liggen de voorstellen voor in een extra bijeenkomst van de Regiegroep.
8) Op basis van de bespreking in de Regiegroep van 17 februari worden de voorstellen verder uitgewerkt.

9) Begin maart worden de voorstellen ter consultatie verzonden aan alle MRA-deelnemers en hun Raden en Staten, en naar de Platforms en Portefeuillehouderoverleggen
10) In de consultatiefase zullen ook bedrijven en kennisinstellingen worden geconsulteerd over de voorgenomen prioriteiten en de keuzes die we willen gaan maken in de nieuwe governance
11) Deze consultatie wordt digitaal vormgegeven, op een dusdanige wijze dat alle deelnemers gehoord kunnen worden, en de Raden en Staten actief betrokken worden.
12) Parallel aan de consultatieronde zal door de transitiecommissie gewerkt worden aan een voorstel voor het vastleggen van de Samenwerkingsafspraken
13) Aan de hand van de consultatieronde zullen de voorstellen waar nodig worden aangepast (dit wordt uiteraard doorvertaald in de Samenwerkingsafspraken).
14) De voortgang van het proces en de nodige inhoudelijke bijsturing is onderwerp tijdens de reguliere Regiegroep 9 april
15) Tussen medio en eind mei wordt een extra Regiegroep gepland. Uiterlijk een maand daarvoor zullen de voorstellen (inclusief de Samenwerkingsafspraken) worden verzonden naar de Regiegroep, alle MRA-deelnemers en hun Raden en Staten. Tijdens deze maand wordt wederom een (digitale) consultatie gehouden. In deze Regiegroep zullen de voorstellen, na weging en eventuele bijstelling op basis van de uitkomsten van de consultatie worden vastgesteld.
16) Formele bekrachtiging in de Raden en Staten volgt nog voor het zomerreces.
17) Er zal op een feestelijke (en inhoudelijk interessante) wijze aandacht worden besteed aan het door alle deelnemers ondertekenen van de nieuwe afspraken (na de zomer). De exacte vorm hiervan hangt af van wat er dan mogelijk is (in relatie tot Corona).

Strawinskylaan 1779 (WTC, I-toren)
1077 XX Amsterdam

info@metropoolregioamsterdam.nl
www.metropoolregioamsterdam.nl